

Lisa 1. Ennetuse teadusnõukogu töökord

1 Ennetuse teadusnõukogu tegevus

- 1.1 Ennetuse teadusnõukogu moodustatakse Tervise Arengu Instituudi põhimääruse § 9 punkti 9 alusel § 7 punktis 8 toodud tegevuste planeerimiseks ja elluviimiseks.
- 1.2 Ennetuse teadusnõukogu juhindub oma tegevuses käesolevast töökorrast. Ennetuse teadusnõukogu liikmed lähtuvad hea tava ja erapooletuse põhimõtetest.
- 1.3 Ennetuse teadusnõukogu peamised tegevused eesmärkide saavutamiseks on:
 - 1.3.1 leppida kokku ja kinnitada töös kasutatav terminoloogia;
 - 1.3.2 leppida kokku ja kinnitada hindamise põhimõtted ennetustegevuste efektiivsuse tõendamiseks;
 - 1.3.3 otsustada hindamises osalevate ennetustegevuste tõendatuse tase;
 - 1.3.4 anda ennetusnõukogule nõu ja regulaarseid ülevaateid ennetustegevuste hetkeseisust ja vajadustest.

2 Ennetuse teadusnõukogu töökorraldus

- 2.1 Ennetuse teadusnõukogu tegevust juhib Tervise Arengu Instituudi esindaja nõukogus ning tema ajutisel äraolekul asendab teda Tervise Arengu Instituudi asendusliige.
- 2.2 Ennetuse teadusnõukogu töövorm on koosolek.
- 2.3 Ennetuse teadusnõukogu korralised koosolekud toimuvad vastavalt kinnitatud plaanile kuni 6 korda aastas kestvusega kuni 4 tundi. Erakorralised koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele.
- 2.4 Koosolekul saab osaleda Tartus, Tallinnas ja veebipõhiselt, kui eelnevalt ei ole kokkulepitud teisiti.
- 2.5 Ennetuse teadusnõukogu koosoleku kutsub kokku Tervise Arengu Instituut.
- 2.6 Ennetuse teadusnõukogu koosolek kutsutakse kokku elektrooniliselt edastatud teatega. Teade saadetakse ennetuse teadusnõukogu liikmetele vähemalt 10 tööpäeva enne koosoleku toimumist. Koos teatega edastatakse ka koosoleku päevakord ja vajalikud materjalid. Erakorralise koosoleku toimumisest teatatakse vähemalt 5 tööpäeva enne koosoleku toimumist.
- 2.7 Juhul, kui ennetuse teadusnõukogu liige ei saa koosolekust osa võtta, selgitab ta välja, kas asendusliige saab osaleda ja teavitab sellest koheselt ka koosoleku kutse saatjat.
- 2.8 Ennetuse teadusnõukogu tööst võivad ilma hääleõigusega osa võtta ennetuse teadusnõukogu asendusliikmed. Põhiliikme puudumisel on hääleõigus asendusliikmel. Kooskõlastatult Tervise Arengu Instituudiga võivad koosolekutest osa võtta teised asjaomased isikud.
- 2.9 Ennetuse teadusnõukogu koosolek on otsustusvõimeline päevakorras märgitud küsimustes, kui sellel osaleb vähemalt 2/3 hääleõiguslikest liikmetest. Kui selgub, et koosolek ei ole otsustusvõimeline, lepitakse kokku uus koosoleku aeg.
- 2.10 Otsus langetatakse lihthäälteenamusega. Hääletamine on nimeline, hääle võrdsel jagunemisel on otsustav ennetuse teadusnõukogu juhi, tema äraolekul tema asendaja hää. Hääletamise tulemusi nimeliselt ei avalikustata.
- 2.11 Ennetuse teadusnõukogu koosolekute protokollimise korraldab Tervise Arengu Instituut, protokollid on kättesaadavad 10 tööpäeva jooksul liikmetega jagatud veebipõhises ühiskaustas.
- 2.12 Ennetuse teadusnõukogu asjaajamist korraldab ja tehnilise teenindamise tagab Tervise Arengu Instituudi tervise ja heaolu edendamise keskus.

3 Ennetuse teadusnõukogu liikmed

- 3.1 Ennetuse teadusnõukogu põhi- ja asendusliikmed kinnitatakse Tervise Arengu Instituudi käskkirjaga.
- 3.2 Ennetuse teadusnõukogus on 13 (kolmteist) liiget. Põhiliikme äraolekul asendab teda selleks nimeliselt kinnitatud hääleõigusega asendusliige. Ennetuse teadusnõukogu liikmed ja

asendusliikmed määratakse 3 (kolmeks) aastaks Tervise Arengu Instituudi direktori käskkirjaga.

3.3 Ennetuse teadusnõukogu koosseisu kuuluvad järgmiste organisatsioonide esindajad:

3.3.1 Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut

3.3.2 Tallinna Ülikooli loodus- ja terviseteaduste instituut

3.3.3 Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituut

3.3.4 Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituut

3.3.5 Tartu Ülikooli haridusteaduste instituut

3.3.6 Tartu Ülikooli psühholoogia instituut

3.3.7 Tartu Ülikooli peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituut

3.3.8 Tartu Ülikooli õigusteaduskond

3.3.9 Tallinna Tehnikaülikooli tervisetehnoloogiate instituut

3.3.10 Sisekaitseakadeemia

3.3.11 Tallinna Tervishoiu Kõrgkool

3.3.12 Tartu Tervishoiu Kõrgkool

3.3.13 Tervise Arengu Instituut

3.4 Iga punktis 3.3 nimetatud asutus või üksus teeb Tervise Arengu Instituudile ettepaneku oma esindajate (põhiliikme ja asendusliikme) kinnitamiseks, esitades digitaalselt allkirjastatud nõusoleku vormi.

3.5 Punktis 3.3 nimetatud asutus või üksus võib esitada koosseisu muudatusettepanekuid Tervise Arengu Instituudile oma esindajate osas. Erakorraliseks isikkoosseisu muutmiseks teeb ennetuse teadusnõukogu juht ettepaneku Tervise Arengu Instituudi direktorile.

3.6 Ennetuse teadusnõukogu liikme võib lisaks punktis 3.5 toodule, koosseisust välja arvata tema isikliku avalduse alusel, pikemaajalise ehk vähemalt üle 6 kuu kestva eemalviibimise tõttu või isiku surma korral.

3.7 Ennetuse teadusnõukogu liikmed võivad osaleda ennetustegevuste tõendatuse hindamises retsensendina, kui puudub huvide konflikt hinnatava ennetustegevusega.

4 Ennetuse teadusnõukogu õigused ja kohustused

4.1 Ennetuse teadusnõukogu liikmetel on õigus saada tööks vajalik teave ja materjalid Tervise Arengu Instituudilt;

4.2 Ennetuse teadusnõukogu liikmed on kohustatud kirjalikult deklareerima oma huve (sh muutusi neis). Ennetuse teadusnõukogu liikmete huvide deklaratsioonid esitatakse Tervise Arengu Instituudile eraldi vormil.

5 Tõendatuse taseme otsustamise protseduur

5.1 Ennetustegevusi saavad esitada efektiivsuse tõendatuse hindamiseks Tervise Arengu Instituudi kodulehel (<https://tai.ee/et/tervis-ja-heaolu/ennetuse-teadusnoukogu>) nii ennetustegevused ise kui ka teised osalised, kes ei ole tegevusega seotud.

5.2 Kord aastas (november-detsember) vaadatakse üle kõik esitatud tegevused ning edastatakse info valdkonnaülese ennetuse töörühmale, kes otsustab, milliseid ennetustegevusi eelisjärjekorras kutsuda hindamisse. Otsustamisel lähtutakse töörühmas kokku lepitud valikukriteeriumitest. Tervise Arengu Instituudi kodulehel esitatud ja hindamisele käesoleval aastal mitte valitud tegevusi teavitatakse Tervise Arengu Instituudi poolt kirjalikult, kui nad on jätnud tegevuse esitamisel kontaktandmed. Esitatud ennetustegevused jäävad hindamise ootejärjekorda.

5.3 Ennetustegevus kutsutakse efektiivsuse tõendatuse hindamisel osalema Tervise Arengu Instituudi esindaja poolt e-kirja teel. Kiri annab ülevaate tegevuse eesmärgist, ennetustegevuste valikust, hindamise ajaraamist, osalemiseks vajalikest andmetest, tulemuste avalikustamise põhimõtetest ja võimalusest protsessis osaledes Tervise Arengu Instituudist nõu küsida.

- 5.4 Kirjalik positiivne vastus ennetustegevuse esindajalt kinnitab nõusolekut protsessis osalemiseks, sh protsessis osalemise tingimustega tutvumist ja nende aktsepteerimist.
- 5.5 Ennetustegevuse esindajal on nõusoleku andmise järgselt aega ligikaudu üks kuu hindamiseks vajalike andmete esitamiseks ennetustegevuse kirjelduse vormil. Esitatud andmeid võib Tervise Arengu Instituut kasutada teadus- ja arendustöö eesmärgil, järgides eetilisi ja andmekaitse aspekte. Ennetustegevuse sisu, ülesehituse ja elluviimisega seotud andmed avalikustatakse peale hindamist Tervise Arengu Instituudi veebilehel.
- 5.6 Ennetustegevusele määratakse kaks erineva pädevusega retsensenti, kes analüüsivad ennetustegevuse efektiivsuse tõendatust ja kellel puudub huvide konflikt hinnatava tegevuse osas. Ennetustegevusele antakse kirjalikult teada, kes on määratud tegevuse retsensentideks. Retsensentide ettepanekud teeb Ennetuse Teadusnõukogu, retsensendid kinnitab Ennetuse Teadusnõukogu. Ennetustegevuse esindajal on õigus viie tööpäeva jooksul teavitada Tervise Arengu Instituuti võimaliku huvide konflikti esinemisest retsensentide osas. Põhjendatud juhtudel määratakse tegevusele uus või uued retsensendid.
- 5.7 Ennetustegevusele määratud retsensendid kohtuvad protsessi käigus ennetustegevusega vähemalt kaks korda, esimesel korral ennetustegevuse hetkeseisu, tugevuste, arenguvõimaluste ja uuringuvajaduste arutamiseks ning teisel korral soovitude andmiseks tõendatuse taseme tõstmiseks. Teisel kohtumisel või teise kohtumise eel jagatakse kirjalikke analüüsi tulemusi.
- 5.8 Ennetustegevuse tõendatuse taseme määramisel lähtub Ennetuse teadusnõukogu ennetustegevuste tõendatuse taseme hindamisraamistikust (Tervise Arengu Instituut, 2023). Arvesse võetakse retsensentide analüüsi tulemusi, sh hinnanguid järgmistele kriteeriumitele:
- 5.8.1 tegevuse toimimise loogika selgus,
 - 5.8.2 tegevuse eetiliste aspektide läbimõeldus,
 - 5.8.3 tegevuse kvaliteetse elluviimise tagamise ja mõõtmise süsteemsus,
 - 5.8.4 andmed ennetustegevuse teostatavusest,
 - 5.8.5 andmed ennetustegevuse mõju tõendatusest,
 - 5.8.6 andmed tulemuste püsivusest, jätkuvusest,
 - 5.8.7 olemasoleva tõendusmaterjali kvaliteet.
- 5.9 Tervise Arengu Instituudil on õigus kasutada retsensentidelt kogutud analüüsi tulemusi ja hinnanguid teadus-, arendus- ja õppetöö eesmärgil, järgides eetilisi ja andmekaitse aspekte.
- 5.10 Ennetustegevuse esindajal on õigus osaleda Ennetuse teadusnõukogu kohtumisel, kus tutvustatakse retsensentide poolt ennetustegevuse analüüsi tulemusi. Ennetustegevusel on õigus lisada kohtumisel täiendavat infot, mida liikmed saavad otsuse tegemisel arvesse võtta.
- 5.11 Tõendatuse taseme arutelul ja otsustamisel osalevad ainult need Ennetuse teadusnõukogu liikmed, kes on ennetustegevusest sõltumatud ja kellel puudub huvide konflikti risk otsuse suhtes. Ennetuse teadusnõukogu liige peab teatama sõltuvusest ja/või huvide konflikti riskist enne vastava päevakorrapunkti arutamist. Arutelul ja otsustamisel ei osale tegevuse retsensendid, sh ka juhul, kui nad on Ennetuse teadusnõukogu liikmed. Ennetustegevuste tõendatuse tase otsustakse salajasel hääletusel kinnisel koosolekul retsensentide analüüsitulemuste esitlemise järgselt.
- 5.12 Ennetuse teadusnõukogu otsusest teavitatakse ennetustegevust kirjalikult koos infoga, kas ja millised liikmed end huvide konflikti tõttu otsuse tegemisest taandasid, millise häälteenamusega otsus langetati ja millised täiendavad kaalutlused otsust mõjutasid.
- 5.13 Analüüsi tulemused, sh retsensentide soovitusel järgmisteks tegevusteks ja uuringuteks ning otsust mõjutanud täiendavad kaalutlused võetakse kokku ja avalikustatakse otsuse järgselt Tervise Arengu Instituudi veebilehel.
- 5.14 Arendusjärgus ennetustegevustel on võimalik uuesti hindamisprotsessi tulla kahe aasta möödudes hinnangu saamisest eeldusel, et vahepealsel ajal on ennetustegevust edasi uuritud ning arendatud. Tõendatuse taseme hinnanguga ennetustegevustel on võimalik hindamisprotsessi tulla viie aasta möödudes hinnangu saamisest eeldusel, et tegevust on edasi uuritud ja arendatud.

- 5.15 Otsuse vaidlustamiseks tuleb esitada vabas vormis vaie kirjalikult 10 tööpäeva jooksul põhjenduse ja selgitusega. Vaie arutatakse läbi järgmisel Ennetuse teadusnõukogu kohtumisel, ennetustegevust teavitatakse seejärel langetatud otsustest koos põhjendustega.

6 Töös osalevate isikute tasustamise kord

- 6.1 Ennetuse teadusnõukogu liikmete töö- ja koosolekutel osalemise aega ja kulusid Tervise Arengu Instituut ei hüvita, va kui punkti 2.4 kohaselt on kokku lepitud Ennetuse Teadusnõukogu koosolek Tallinnas või Tartus. Sellisel juhul korraldatakse vajadusel Ennetuse Teadusnõukogu kohtumisel osalemiseks liikmete sõit TAI reisiteenuste korraldaja kaudu ning kulud kaetakse TAI reisiteenuse korraldaja poolt esitatud arve alusel.
- 6.2 Ennetustegevuse retsensentide töö on tasustatud.